

**5. METODICKÝ DEN
ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ
SOUTĚŽE**

RÁMCOVÉ DOHODY

Brno, 8. 12. 2021

Přehled prezentace

- I. Rámcová dohoda vs. veřejná zakázka**
- II. Postup při uzavírání rámcové dohody**
- III. Zadávání veřejných zakázek na základě rámcové dohody**
 - postup při uzavírání rámcové dohody
 - zadávání jednotlivých veřejných zakázek na základě uzavřené rámcové dohody
- IV. Aktuální rozhodnutí SDEU**

Rámcová dohoda vs. veřejná zakázka

- § 2 ZZVZ Zadání veřejné zakázky

(1) **Zadáním veřejné zakázky** se pro účely tohoto zákona rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, **z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce...**

(2) **Veřejnou zakázkou je** veřejná zakázka na dodávky podle § 14 odst. 1, veřejná zakázka na služby podle § 14 odst. 2, veřejná zakázka na stavební práce podle § 14 odst. 3, koncese na služby podle § 174 odst. 3 nebo koncese na stavební práce podle § 174 odst. 2.

(3) Zadavatel je povinen zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení, není-li dále stanoveno jinak. Tato **povinnost se považuje za splněnou, pokud je veřejná zakázka zadána na základě rámcové dohody** postupem podle části **šesté** hlavy II...

Rámcová dohoda vs. veřejná zakázka

- **Rámcová dohoda dle ZZVZ není veřejnou zakázkou!**
- NSS v usnesení sp. zn. 23 Cdo 936/2012 ze dne 28. 11. 2012 uvedl, že *„tzv. rámcová smlouva (právní doktrína užívá též označení normativní smlouva) nezakládá závazkový vztah, pohledávky a závazky smluvních stran z ní tudíž nevznikají. ... Právní skutečností, z níž vzniká závazkový vztah jako právní vztah obsahující právo věřitele na plnění (pohledávku) a odpovídající povinnost dlužníka splnit závazek (srov. §§ 489 a 490 obč. zák.), je teprve realizační smlouva (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. srpna 2012, sp. zn. 32 Cdo 3488/2010)“*
- Veřejnou zakázkou je/jsou jen zakázka/y zadávaná/é na základě uzavřené rámcové dohody.

Rámcová dohoda vs. veřejná zakázka

- Uzavřením rámcové dohody dochází k vytvoření právního rámce mezi jedním či více zadavateli na jedné straně a jedním či více dodavateli na druhé straně, na základě kterého následně probíhá zadávání jednotlivých veřejných zakázek, jejichž předmět odpovídá předmětu uzavřené rámcové dohody.
- **Rámcová dohoda se uzavírá v zadávacím řízení a vymezuje podmínky, na základě kterých budou jednotlivé dílčí veřejné zakázky zadávány.**
- Podmínkami, na základě kterých budou jednotlivé dílčí veřejné zakázky zadávány, mohou být zejména:
 - cenové podmínky (jednotkové ceny a výpočtové vzorce)
 - podmínky týkající se kvantity či kvality poptávaného plnění.

Rámcová dohoda vs. veřejná zakázka

- V rámcové dohodě nastavené podmínky jsou dále ve svých podstatných parametrech neměnné po celou dobu trvání rámcové dohody.

Postup při uzavření rámcové dohody

- Vždy je třeba správně určit proceduru výběru dodavatele
- Zadavatel musí určit jaké plnění poptává, v jakém objemu a v jaké cenové relaci, tj. je třeba:
 - určit druh veřejné zakázky (budou to veřejné zakázky na dodávky, služby či stavební práce?)
 - stanovit předpokládanou hodnotu všech veřejných zakázek, jež předpokládá zadat podle rámcové dohody

§ 23 odst. 1 ZZVZ

Pro stanovení předpokládané hodnoty rámcové dohody ... je rozhodná souhrnná předpokládaná hodnota všech veřejných zakázek, které mohou být na základě rámcové dohody ... zadány.

Postup při uzavření rámcové dohody

§ 23 ZZVZ má přednost před dalšími pravidly pro určení předpokládané hodnoty (srov. §20 a §21 ZZVZ)

Předpokládaná hodnota rámcové dohody není omezena dobou 48 měsíců v případech kdy rámcová dohoda či dynamický nákupní systém mají trvat delší dobu!

- vybrat vhodný druh zadávacího řízení.

Postup při uzavření rámcové dohody

- Zadavatel není oprávněn uzavřít rámcovou dohodu na dobu delší než 4 roky, ale výjimka z tohoto pravidla existuje...
- ...zákon předvídá výjimečné případy, které musí být zadavatelem řádně odůvodněny, a to zejména předmětem rámcové dohody.
- Nabídku na veřejnou zakázku zadávanou na základě rámcové dohody může podat pouze účastník rámcové dohody, který byl vyzván k podání nabídky. Okruh dodavatelů oprávněných se o jednotlivé veřejné zakázky ucházet je omezen smluvními stranami rámcové dohody.
- Zadavatel použije pravidla platná pro nadlimitní nebo podlimitní režim podle předpokládané hodnoty.

Postup při uzavření rámcové dohody

- V zadávací dokumentaci musí být jednoznačně definován zadavatel nebo okruh zadavatelů, kteří budou smluvní stranou rámcové dohody. Po dobu účinnosti rámcové dohody nesmí být rozšířen okruh zadavatelů či dodavatelů, jež jsou účastníky rámcové dohody.
- V zadávací dokumentaci je zadavatel povinen uvést, zda bude rámcová dohoda uzavřena s jedním nebo více účastníky zadávacího řízení.
- V zadávací dokumentaci zadavatel uvede, zda veřejné zakázky na základě rámcové dohody uzavřené s více dodavateli budou zadány postupem
 - a) s obnovením soutěže mezi účastníky rámcové dohody,
 - b) bez obnovení soutěže mezi účastníky rámcové dohody, nebo
 - c) kombinací postupů podle písmen a) a b).

Postup při uzavření rámcové dohody

Postup bez obnovení soutěže mezi účastníky rámcové dohody

- Zadavatel pořizuje konkrétní plnění na základě rámcové dohody od jednoho dodavatele
- Předpokladem tohoto postupu je předchozí stanovení výslovných podmínek a objektivních kritérií v zadávací dokumentaci rámcové dohody, na základě kterých dojde k výběru konkrétního dodavatele.

Postup při uzavření rámcové dohody

Postup s obnovením soutěže mezi účastníky rámcové dohody

- Zadavatel pořizuje konkrétní plnění jednotlivých veřejných zakázek prostřednictvím dílčích výběrových řízení mezi účastníky rámcové dohody.
- Výčet účastníků jednotlivých dílčích výběrových řízení nelze rozšiřovat, jednotlivá výběrová řízení nelze pořádat s jinými subjekty než těmi z rámcové dohody.

Postup při uzavření rámcové dohody

Kombinace obou postupů

- Zadavatel zadává dílčí veřejné zakázky na základě rámcové dohody v kombinaci výše uvedených způsobů. Zadavatel stanoví, že předem určený okruh veřejných zakázek bude zadáván v rámci soutěže mezi dodavateli, zatímco veřejné zakázky s jinými parametry budou zadávány bez takové soutěže.
- V takovém případě má zadavatel zásadní povinnost stanovit předem zcela jednoznačná kritéria, která definují charakter dílčích veřejných zakázek zadávaných jednotlivými způsoby.
- Nutno předem uvést objektivní kritéria, jimiž se bude řídit výběr jedné z těchto metod provádění rámcové dohody.

Postup při uzavření rámcové dohody

- Před uzavřením rámcové dohody zadavatel postupuje tak, jako by vybíral dodavatele, kterému má být zadána konkrétní veřejná zakázka - § 132 odst.1 ZZVZ
- Uvedl-li zadavatel v zadávacích podmínkách, že rámcová dohoda bude uzavřena s větším počtem dodavatelů, provede zadavatel výběr příslušného počtu dodavatelů na základě pořadí nabídek, jež vzešlo z provedeného hodnocení, a tuto dohodu uzavře nejméně s takovým počtem dodavatelů, který stanovil v zadávací dokumentaci jako minimální.

Postup při uzavření rámcové dohody

■ Příklad č.1

Zadavatel v zadávacích podmínkách uvedl, že rámcovou dohodu uzavře přesně s 5 účastníky, a obdržel 6 nabídek, je následně povinen uzavřít rámcovou dohodu s dodavateli, kteří se umístili jako 1. až 5. v pořadí.

■ Příklad č.2

Zadavatel v zadávacích podmínkách uvedl, že rámcovou dohodu uzavře s minimálně 3 dodavateli, a zadavatel následně obdrží 6 nabídek, zadavatel musí uzavřít rámcovou dohodu s dodavateli, jejichž nabídky byly vyhodnoceny jako 1. až 3. v pořadí, a nadto může uzavřít rámcovou dohodu například ještě s 4. dodavatelem v pořadí, neboť to zadavatel předem stanovil v zadávacích podmínkách.

Postup při uzavření rámcové dohody

- Není-li zadavatel schopen vybrat počet dodavatelů, který uvedl v zadávací dokumentaci z důvodu, že nebyl podán dostatečný počet nabídek nebo tyto nabídky nespĺnily požadavky stanovené zákonem či zadavatelem, **můž**e zadavatel **uzavřít** rámcovou dohodu pouze s těmi účastníky zadávacího řízení, kteří tyto požadavky splnili, nebo zadávací řízení zrušit.
- Uvedl-li zadavatel v zadávací dokumentaci, že hodlá uzavřít rámcovou dohodu s obnovením soutěže, **nesmí uzavřít** rámcovou dohodu s jedním dodavatelem.

Postup bez obnovení soutěže mezi účastníky rámcové dohody

- Účastníci znovu nepodávají nabídky, resp. cenové nabídky, zadavatel rovnou vyzývá k plnění, tj. k zadání dílčí veřejné zakázky dochází bez jakékoliv další soutěže a na základě podmínek stanovených rámcovou dohodou.
- Všechny podmínky nezbytné pro řádný průběh plnění veřejné zakázky musí být stanoveny již v rámcové dohodě a zároveň jsou jí stanoveny podmínky, za nichž bude vybrán dodavatel pro plnění veřejné zakázky zadávané na základě rámcové dohody.

■ Příklad

Zadavatel stanovil, že nejprve poptá plnění u dodavatele umístěného na 1. místě, v případě, že ten nebude schopen plnit v dohodnuté kvalitě a rozsahu, vyzve zadavatel k plnění 2. dodavatele atd.

Postup bez obnovení soutěže mezi účastníky rámcové dohody

- Je-li to pro plnění veřejné zakázky nezbytné, může zadavatel požádat účastníka rámcové dohody o následné doplnění jeho nabídky.

Postup s obnovením soutěže mezi účastníky rámcové dohody

- Účastníci, se kterými je uzavřena rámcová dohoda, podávají své nabídky na plnění jednotlivých veřejných zakázek (tzv. minitendr).
- Rámcová dohoda je uzavřena zadavatelem s více dodavateli, avšak všechny podmínky plnění již nejsou v rámcové dohodě konkrétně vymezeny.
- Na soutěž, na základě které byla uzavřena rámcová dohoda, navazují další soutěže, a to na jednotlivé veřejné zakázky zadávané na základě rámcové dohody.

Postup s obnovením soutěže mezi účastníky rámcové dohody

- Zadavatel postupuje tak, že

a) písemně vyzve účastníky rámcové dohody k podání nabídek na základě podmínek uvedených v zadávací dokumentaci zadávacího řízení na uzavření rámcové dohody; tyto podmínky mohou být konkrétněji formulovány, je-li to pro plnění veřejné zakázky nezbytné,

(nesmí být ale podstatně změněny ve svých klíčových částech)

b) stanoví přiměřenou lhůtu pro podání nabídek,

(s ohledem na složitost předmětu plnění a také s ohledem na rozsah změn zadávacích podmínek, které zadavatel provedl oproti podmínkám stanoveným zadávací dokumentací zadávacího řízení na uzavření rámcové dohody).

c) pro podání a otevírání nabídek použije ustanovení § 107 až 110 ZZVZ obdobně,

Postup s obnovením soutěže mezi účastníky rámcové dohody

- d) zadavatel oznámí výběr dodavatele s odůvodněním všem účastníkům rámcové dohody, kteří podali nabídku,
- e) zadá veřejnou zakázku na základě rámcové dohody účastníku rámcové dohody vybranému na základě kritérií stanovených v zadávací dokumentaci zadávacího řízení na uzavření rámcové dohody.

Postup s obnovením soutěže mezi účastníky rámcové dohody

- Na nabídku se pohlíží, jako by nebyla podána, pokud
 - a) účastník rámcové dohody v nabídce nabídl méně výhodné podmínky než v zadávacím řízení na uzavření rámcové dohody, nebo
 - b) účastníci rámcové dohody podali společnou nabídku.
- Zadavatel může uzavřít smlouvu i před uplynutím lhůty pro podání námitek proti výběru dodavatele.

Ověřování kvalifikace účastníků rámcové dohody

- § 136 ZZVZ

(1) Pokud je doba trvání rámcové dohody delší než 1 rok, **může** zadavatel od dodavatelů, kteří jsou účastníky rámcové dohody, po uplynutí každého roku trvání rámcové dohody požadovat předložení dokladů o kvalifikaci. V takovém případě je zadavatel povinen stanovit dodavatelům lhůtu pro jejich předložení, a to alespoň v rozsahu, v jakém byla tato lhůta stanovena v původním zadávacím řízení.

(2) Zadavatel **může** rovněž u účastníka rámcové dohody kdykoli v době trvání rámcové dohody prokázat naplnění důvodů nezpůsobilosti podle § 48 odst. 5 nebo 6.

- Důsledkem nepředložení nebo prokázání nezpůsobilosti = nevyzývání k podání nabídky

Změny podmínek rámcové dohody

- § 131 odst. 5 ZZVZ

Není-li dále stanoveno jinak, **nesmí** zadavatel **umožnit podstatnou změnu** podmínek rámcové dohody po dobu jejího trvání bez provedení nového zadávacího řízení podle tohoto zákona; § 222 se použije přiměřeně. Zadavatel nesmí umožnit podstatnou změnu podmínek uvedených v rámcové dohodě ani při zadávání veřejných zakázek na základě rámcové dohody.

- Zadavatel není oprávněn **podstatně** změnit podmínky rámcové dohody přímo změnou samotné dohody ani nepřímo při zadávání veřejné zakázky na jejím základě, ale nepodstatné změny možné jsou.

- Kritérium podstatnosti změny je stanoveno v § 222 ZZVZ, přiměřeně se použije.

Změny podmínek rámcové dohody

- Jestliže zadavatel hodlá učinit změnu podmínek rámcové dohody natolik významnou, že by splnila definici podstatné změny, musí zahájit pro realizaci své potřeby nové zadávací řízení, neboť stávající smluvní vztah změnit legálně nemůže.
- Více k výkladu pravidel v § 222 ZZVZ – viz 4. metodický den

Na co zadavatel musí pamatovat při uzavírání rámcové dohody

- Opravdu bude rámcová dohoda tím nejlepším řešením?
Rámcovou smlouvu je vhodné uzavřít zejména v případě, kdy opakovaně poptáváte určité plnění, ale nevíte předem, v jakém objemu.
- Ujasnit si, která ustanovení ZZVZ budou aplikována - § 132 odst.1 ZZVZ
- Od účastníků zadávacího řízení na uzavření RD nelze požadovat poskytnutí jistoty!
- Povinnost uveřejnit každou rámcovou dohodu na profilu zadavatele – § 219 odst. 2 ZZVZ - ZZVZ nezná žádný limit (srovnej s VZ v § 219 odst.1)!
- Na zadavatele dopadá zákaz uzavřít rámcovou dohodu z důvodů uvedených v § 246 ZZVZ!

Aktuální rozhodnutí SDEU

- Přelomový rozsudek Soudního dvora EU D-23/20, Simonsen & Weel A/S ze dne 17. 6. 2021
- řízení o předběžné otázce na základě žádosti dánského soudu
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-CS/TXT/?from=EN&uri=CELEX:62020CJ0023&qid=1630932864193>
- bod 63. rozsudku

„skutečnost, že veřejný zadavatel uvede odhadované množství nebo odhadovanou hodnotu, jakož i nejvyšší množství nebo nejvyšší hodnotu výrobků, které mají být dodány podle rámcové dohody, má značný význam pro uchazeče, jelikož právě na základě tohoto odhadu bude uchazeč s to posoudit, zda je schopen splnit povinnosti vyplývající z této rámcové dohody.“

Aktuální rozhodnutí SDEU

- bod 67. rozsudku

*„...požadavek, podle něhož má veřejný zadavatel, který je původní stranou rámcové dohody, **povinnost uvést v rámcové dohodě nejvyšší množství nebo nejvyšší hodnotu plnění, které bude uvedená dohoda pokrývat, konkretizuje zákaz zneužívat rámcové dohody nebo je používat způsobem, který by bránil hospodářské soutěži, omezoval ji nebo ji narušoval** (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2018, Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato – Antitrust a Coopservice, C-216/17, EU:C:2018:1034, bod 69“*

- bod 74. rozsudku

*„článek 49 směrnice 2014/24, body 7 a 8, jakož i bod 10 písm. a) části C přílohy V této směrnice, ve spojení s článkem 33 uvedené směrnice, a zásady rovného zacházení a transparentnosti uvedené v čl. 18 odst. 1 této směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že **v oznámení o zahájení zadávacího řízení musí být uvedeno předpokládané množství nebo předpokládaná hodnota, jakož i nejvyšší množství nebo nejvyšší hodnota výrobků, které mají být dodány na základě rámcové dohody, a že jakmile bude dosaženo této hranice, bude uvedená dohoda neúčinná**“*

Aktuální rozhodnutí SDEU

- Pozor!!! ZZVZ nyní nestanoví povinnost uveřejnit údaj o předpokládané hodnotě a maximální množství či hodnotu, kterou bude moci zadavatel a základě rámcové dohody odebrat, ale....
- **ÚOHS důrazně doporučuje:**
 - **neignorovat rozsudek SDEU - závaznost pro všechny!**
 - **reagovat na rozsudek již při přípravě zadávacího řízení na uzavření rámcové dohody a dle možností i v zahájených zadávacích řízeních a u uzavřených rámcových dohod**

Děkuji za pozornost.